

Enver Mededović, Učiteljski fakultet Beograd, Leposavić

Ahmet Mededović, Medicinska škola i OŠ “Bratstvo”, Novi Pazar

SARADNJA NASTAVNIKA FIZIČKOG VASPITANJA SA ORGANIZACIJAMA U FIZIČKOJ KULTURI

- Posebna vrednost pedagoga fizičkog vaspitanja sagledava se kroz njegovo angažovanje u radu društvenih organizacija od kojih izdvajamo udruženje pedagoga fizičke kulture – dobrovoljno udruženje koje okuplja sve nastavnike fizičkog vaspitanja radi ostvarivanja cilja i zadataka fizičkog vaspitanja (organizacija stručnog i nastavnog rada, organizovanje stručnih seminara, kreativnih radionica, konferencija i tribina, izdavanje priručnika, knjiga, glasila, saradnja sa sličnim organizacijama, udruženjima, sprovođenje humanitarnih akcija, edukacija na polju fizičke kulture), i slično.

- Uloga pedagoga fizičkog vaspitanja iz godine u godinu je sve veća, fizičko vaspitanje postaje integralni deo vaspitno-obrazovnog procesa, uočava se zapostavljenost fizičkih aktivnosti organizma, urbanim načinom života, kao i potreba čoveka za uspostavljanje ravnoteže između bioloških potreba čovekove ličnosti. Društvo pedagoga fizičke kulture čini napore da sagleda pravo činjenično stanje u oblasti fizičke kulture i sporta u celosti, čini napore da fizičko vaspitanje u školama postane sadržajnije, efikasnije i naučnije kako bi se predvidele mere za dalji uspešniji rad na razvoju ove društvene delatnosti.

- Fizičko vaspitanje je pod stalnim reformskim promenama. stalno usavršavanje podrazumeva podizanje kvalifikacione strukture, usmeravanje prema novim shvatanjima o fizičkom vaspitanju, o njegovoj ulozi u školi i društvu u celini.

- Predmet ovoga rada su aktivnosti pedagoga fizičke kulture na polju fizičkog vaspitanja opštine Novi Pazar. Istraživanje koje je vršeno vezano za ovaj segment ljudske delatnosti ukazuje na rad pedagoga fizičkog vaspitanja sa željom da se dobiju konkretni podaci kako bi se izbeglo proizvoljno donošenje sudova o neargumentovanim zaključcima.

- Predmet ovog istraživanja je pedagoška valorizacija udruženja pedagoga fizičke kulture kao društvene organizacije ka povećanju i efikasnosti fizičkog vaspitanja u školama vrednosti stručno-pedagoškog rada, valorizacija sportskih aktivnosti, kriterijumi za procenu svrsishodnosti programskih sadržaja, metoda

rada, kao i kriterijumi za procenu vrednosti sprovođenja sportskih takmičenja koja se organizuju od strane raznih organizacija. Osnovni cilj ovoga rada je sagledavanje angažovanja nastavnika fizičkog vaspitanja i analiza njegovog odnosa prema istoimenom predmetu, njegova saradnja sa kolegama unutar aktiva, društva i ostalih institucija.

Pored osnovnog cilja navodimo i ostale:

- sagledavanje uticaja školske spreme na kvalitet rada, radni staž u struci, naučno zvanje
- angažovanost pedagoga fizičke kulture u nastavnim aktivnostima,
- analiza utvrđivanja odgovornosti u radu sportskog saveza,
- angažovanost u društvenim organizacijama za fizičku kulturu,
- sagledavanje učešća škola u OSIOŠOS(olimpijske školske igre školske omladine Srbije-savez za školski sport i olimpijsko vaspitanje)
- angažovanje na istraživačkim projektima
- mišljenje oko organizacije rada fizičkog vaspitanja od I-IV razreda osnovne škole,
- sagledavanje unapređivanja fizičkog vaspitanja,
- analiza rada društva pedagoga fizičke kulture,
- sagledavanje materijalnih, vremenskih i prostornih mogućnosti za sprovođenje nastave fizičkog vaspitanja,
- rangiranje sportova po želji učenika,
- rangiranje sopstvenih radnih sposobnosti upoređivanjem sa drugim kolegama,
- analiza nagrada priznanja i pohvala pedagogima fizičke kulture,
- sagledavanje primene metodičkih formi u realizaciji nastave,
- davanje predloga, mišljenja i sugestija za bolji i odgovorniji rad,
- analiza korišćenja literature nastavnika fizičkog vaspitanja

- Kroz ovaj rad će biti osvetljena osnovna koncepcija fizičkog vaspitanja iz ugla pedagoga fizičkog vaspitanja, humanizacije ovog predmeta kao i njegovom pristupu. Posebnost rada se ogleda na povezanosti i saradnji pedagoga sa društvenim organizacijama koje su vezane za sport, fizičko vaspitanje i uopšte fizičku kulturu.

Deskriptivnom metodom istraženo je stanje stručno – pedagoškog rada kao i stavovi pedagoga fizičkog vaspitanja prema ovom predmetu. Ovo istraživanje zahtevalo je interdisciplinarni pristup a dobijeni rezultati nakon redigovanja i kodiranja prikazani su tabelarno i grafički izraženi broičano i procentualno.

- Uzorak ispitanika sačinjavaju pedagozi fizičkog vaspitanja - nastavnici koji rade u osnovnim i srednjim školama na području opštine Novi Pazar. Ukupan broj anketiranih nastavnika je 60. Prikupljeni podaci anketiranih listića sređeni su po školama tako da smo dobili 16 grupa anketiranih listića za svaku školu a nakon toga napravljena je zbirna tabela. U ovom istraživanju korišćena je tehnika anketiranja a instrument je anketni upitnik.

SEKCIJE	BROJ	%	SEKCIJE	BROJ	%
1.odbojka	12	29	5.ritmika	1	2
2.košarka	7	17	6.rukomet	2	5
3.fudbal	8	19	7.st.tenis	6	14
4.džudo	2	5	8.karate	4	9

Interpretacija istraživanja prikazana je tabelarno gde:

Školska sprema nastavnika	Broj nastavnika	%
VS	52	87
VSS	8	13

Tabela 1.

- 9 nastavnika je ženskog pola, sa prosečnim radnim stažom oko 19 godina, 18 nastavnika radi u srednjoj školi, 42 radi u osnovnim školama

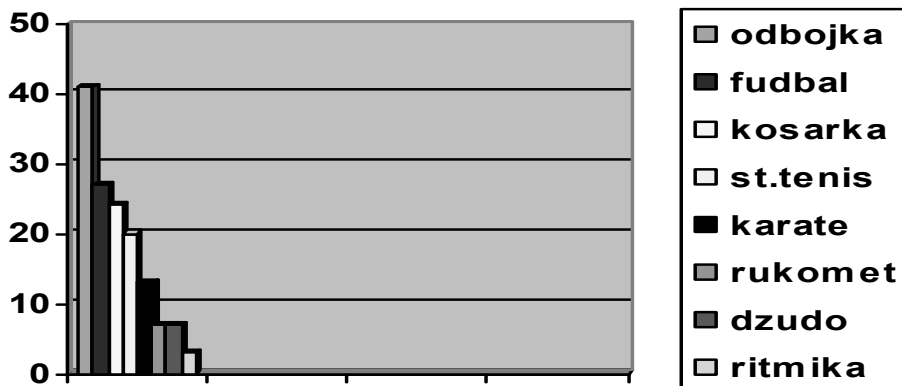
Od pomenutog broja nastavnika 17 rade u osnovnim školama na seoskom području u ekonomski nerazvijenim sredinama.

- Nastavnici fizičkog vaspitanja u osnovnim školama su uključeni u rad sekcije koje predstavljaju sastavni deo fizičkog vaspitanja a najpogodniji organizacioni oblik vannastavnih aktivnosti su školska društva za fizičku kulturu koja različitim oblicima i sadržajima rada omogućavaju učenicima da zadovolje njihove potrebe. Rezultati pokazuju da u školama zamire rad društva za fizičku kulturu, a organizaciju vannastavnih aktivnosti škole sprovode kroz rad sekcija. Nastavnici najčešće pominju sledeće sekcije u osnovnoj školi

Rang sekcija u osnovnim školama

SEKCIJE	BROJ	%	SEKCIJE	BROJ	%
1. odbojka	12	29	5.ritmika	1	2
2. košarka	7	17	6.rukomet	2	5
3. fudbal	8	19	7.st.tenis	6	14
4. džudo	2	5	8.karate	4	9
TOTAL	29	70		13	30

Tabela 2.

Grafikon 1.

Rang sekcija u srednjim školama

SEKCIJE	BROJ	%	SEKCIJE	BROJ	%
1.košarka	6	33	5.st.tenis	2	11
2.odbojka	4	22	6.fudbal	3	17
3.karate	1	6	7.džudo	2	11
4.rukomet	/	/	8.karate	/	/
TOTAL	11	61	TOTAL	7	39

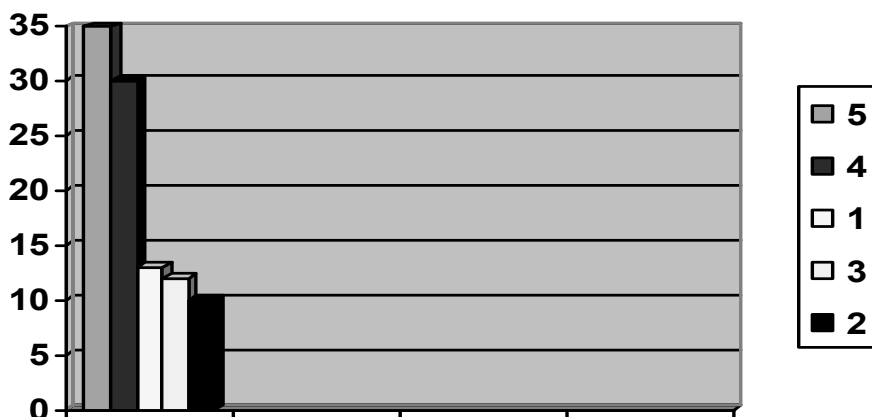
Tabela 3.

- Istraživanje na pitanje u koju sekciju ste uključeni na nivou škole dalo je sledeće rezultate: Najveći broj nastavnika je uključen u rad sekcija košarke, odbojke, fudbala, st.tenisa, karatea i aikida.

- Na pitanje angažovanosti u gradskim klubovima pedagozi fizičkog vaspitanja ukazuju na malu saradnju klubova sa nastavnicima fizičkog vaspitanja na tabeli su prikazani odgovori na ovo pitanje

Angažovanost nastavnika		BROJ	%
1.	Kao trener	8	13
2.	Kao član uprave	6	10
3.	U rad pojedinih sekcija kluba	7	12
4.	Nisam uključen	18	30
5.	Bez odgovora	21	35
TOTAL		60	100

Tabela 4.

Grafikon 2.

- Odgovornost za rad sportskog saveza u opštini po mišljenju pedagoga fizičke kulture snosi:

	Mogući odgovori	BROJ	%
1.	Opština	18	30
2.	Klubovi	21	35
3.	Društvo pedagoga	12	20
4.	Bez odgovora	9	15
	TOTAL	60	100%

- Struktura odgovora na postavljeno pitanje sagledava se kroz odgovore koji su tabelarno prikazani, posebnost ovog pitanja je da bi pedagozi fizičke kulture trebali da sagledaju celokupnu odgovornost sportskog saveza kao strukovna organizacija, saradnja i nastavnika fizičkog vaspitanja bi posebno trebala da dođe do izražaja kroz ovu organizaciju.

- Istraživanje je pokazalo da škole sa prostora opštine nisu uključene u rad školske olimpijade (OSIŠOS), a razlog za ne učestvovanje propisuje se neaktivnošću sportskog saveza kao odgovornog za uključivanje u rad ove vrlo važne sportske manifestacije. Pedagozi fizičke kulture za neučešće u školskoj olimpijadi iz ovog nastavnog predmeta posebno zameraju školskoj upravi iz Kraljeva koju pozivaju na odgovornost, a direktore škola upozoravaju da ovoj organizaciji posvete posebnu pažnju jer je ovaj grad u ranijem učešću postizao izvanredne rezultate na ovom polju. Pedagozi fizičkog vaspitanja ističu da se kroz ovaj vid takmičenja postižu najbolji rezultati na regrutovanju vrhunskih sportista.

- Istaživanje na pitanje da li se bavite istraživačkim radom ukazuje da se 15% ili 9 nastavnika bavi istraživanjem, 26 ili 43% odgovorilo je da se ne bavi

ovim radom, a 25 ili 42% kaže da se povremeno bavi ovim poslom.

- Iz prikazane tabele ukazano je na mali broj pedagoga koji se bave naučnim radom. Broj nastavnika koji se povremeno bavi istraživanjem ukazuje da zahtevi na nivou republike i institucija treba da budu veći kako bi stimulisali nastavnike na veće uključivanje u proces istraživanja.

- Na pitanje šta podrazumevate pod uspešnim radom nastavnika fizičkog vaspitanja, istraživanje pokazuje da se ispitanici posebno opredeljuju na nivo i obim poznavanja problematike fizičkog vaspitanja kao uspešnog rada, a za uspešan rad na ostvarivanju koncepcije fizičkog vaspitanja ističu odgovornost nastavnika koju sagledavaju najčešće kroz njegovo angažovanje sa organizacijama za fizičku kulturu, aktivnost nastavnika na času, poznavanje programskih sadržaja, praćenje nauke u oblasti fizičke kulture, bliskost sa učenicima – promovisanje fizičkog vaspitanja kroz medije.

- Pitanje kako ocenjujete realizaciju izdvajanja finansijskih sredstava za potrebe nastave fizičkog vaspitanja u vašoj školi.

- Istraživanje na ovo pitanje pokazuje da izdvajanje finansijskih sredstava za potrebe nastave fizičkog vaspitanja se razlikuje od područja na kome se škola nalazi.

- Većina ispitanika navodi da izdvajanje finansijskih sredstava za nastavu fizičkog vaspitanja zavisi od aktivnosti i volje uprave škole, i angažovanost odgovornih.

- Navedeno je da veći broj škola u svojim finansijskim planovima nema planiranih sredstava za tekuću školsku godinu za ovu namenu. Na osnovu dobijenih podataka o planiranju finansijskih sredstava možemo sa pravom konstatovati da su sredstva koja se planiraju za nastavu fizičkog vaspitanja nedovoljna i simbolična pa se predlaže društvenoj zajednici da ovo zapostavljeno područje što pre udostoji i približi ostalim predmetima.

- Na pitanje šta mislite o saradnji sa prosvetno – pedagoškom službom iz oblasti fizičkog vaspitanja, ispitanici na ovo pitanje daju sledeće odgovore:

- Obilasci savetodavnih institucija su vrlo retki, pojedini nastavnici ne pamte njihovo prisustvo u školi u kojoj rade. Pedagozi fizičke kulture ističu da se dolasci savetodavnih službi često zasnivaju samo na opštim informacijama dok ih časovi i organizacija časa uopšte ne interesuju. Prilikom obilaska škola zapostavljaju se seoske škole. Savetnici bi trebali da evidentiraju uslove u kojim radi nastavnik da imaju sve podatke o pedagozima fizičke kulture, da pregledaju planove rada, pripreme za čas da sagledaju korišćenje sprava i rekvizita i ostalih nastavnih sredstava, da prisustvuju časovima, da imaju uvid u njihovo vođenje administracije, da sačine pismeni izveštaj o zatečenom stanju.

- Nastavnici ističu da bi ove službe trebale da prate posebno stručno usavršavanje kadra korišćenje literature kao i unapređivanje van nastavnog rada. Istaknute su i posledice nemogućnosti realizacije programskih sadržaja, puno se zamera i udruženju pedagoga fizičke kulture koje treba da ima veću ulogu i odgovornost za uspešniji rad na ovom nastavnom predmetu.

Istraživanje na pitanje rangiranja svojih sposobnosti kao nastavnika, njegova komunikacija sa društvenim zajednicama kada se uporede sa sposobnostima svojih kolega rezultati su prikazani na tabeli.

Mogući odgovori		BROJ	%
a.	Nalazim se iznad proseka	18	30
b.	Prosečan sam	26	43
c.	Ispod proseka sam	7	12
d.	Bez odgovora	9	15
UKUPNO		60	100

- Na osnovu istraženih odgovora konstatovani su sledeći rezultati koji se više baziraju na ličnim, sportskim uspehom što ne garantuje sposobnost kao pedagoga fizičkog vaspitanja (ako je bio dobar sportista to ne znači da je dobar nastavnik i obratno).

- Na pitanje kako vaše kolege kao i vođe sportskih organizacija rangiraju vaše sposobnosti dobijeni su sledeći rezultati dati u tabeli:

Ukazano je da veći broj ispitanika nema povoljna mišljenja o kolegama i njihovim angažovanostima u sportskim organizacijama, ima i dosta skromnosti ali i procenjivanja rada kolega. Ovo područje treba dublje i šire proučavati.

Odgovori		BROJ	%
a.	Nalazim se iznad proseka	17	28
b.	Prosečan sam	24	40
c.	Ispod proseka sam	12	20
d.	Bez odgovora	7	12
UKUPNO		60	100

Pitanje specijalnosti pedagoga fizičke kulture u sportu i uspeh u njemu dati su u tabeli:

Najčešće specijalnosti pedagoga fizičke kulture

Fudbal	10	Karate	2	Skokovi u vodi	1	Ritmika	1
Rukomet	5	Ajkiido	1	Gimnastika	2	Odbojka	5
Košarka	9	Samoučenje	5	Atletika	5	Planinarstvo	/
Džudo	2	Plivanje	4	Stoni tenis	5	Boks	3

- Iz strukture odgovora prikazanih na tabeli prikazane su specijalizacije pedagoga koje se mogu koristiti – angažovanjem istih u klubovima koji nemaju dovoljno kadrova.

- Što se tiče uspeha pedagoga fizičke kulture u sportu istaknuti su sledeći rezultati:

U kolektivnim sportovima (košarka, odbojka, fudbal, rukomet) na opštinskom nivou dobijeno je u košarci 15 priznanja, njih 12 dobilo je priznanja u odbojci, 8 u fudbalu, 7 u rukometu. Na regionalnom nivou u košerci 6, odbojci 5, fudbal 5, rukomet 4. Na republičkom nivou u košarci se ističe uspeh 2, odbojci 2, rukomet 3, i fudbalu 4.

- Na državnom takmičenju pedagozi su učestvovali: odbojka 1, košarka 2, rukomet 2 pedagoga.

U pojedinačnim sportovima na opštinskom takmičenju u smučanju istaknuto je 6, u plivanju 5 skokovima vodi 1, boksu 2, karateu 1, i gimnastici 1.

- Na regionalnom takmičenju istaknuto je u plivanju 4, u smučanju 5, skokovi u vodi 1, boksu 2, karateu i gimnastici 1.

- Na republičkom takmičenju u smučanju istaknuto 3 pedagoga, skakanju u vodi 1, boks 2, karate 1. gimnastika 1

- Na državnim takmičenjima učestvuje 1, u plivanju 3, u smučanju 1, u skokovima na vodi 2, u boksu 1 u karateu 1 kao i u gimnastici.

- Istraživanje vezano za pitanje kao nastavnik fizičkog vaspitanja dobio sam sledeća priznanja:

Rezultati su prikazani u tabeli:

Od škole	24	Od regionalnog saveza	16
Od opštine	7	Od republičkih organa	8
Od sportskog saveza	21	Od međunarodne organizacije	5

- Iz dobijenih rezultata može se konsultovati velika uloga pedagoga fizičke kulture opštine na afirmaciji školskog i klubskog sporta, kao u opštini, regionu republike i šire.

- Istraživanje na pitanje šta mislite o radu društva pedagoga fizičke kulture opštine i republike? Njegovom saradnjom sa organizacijama u fizičkoj kulturi, većina ispitanika ukazuje na važnost ove organizacije za dalji prosperitet sporta u celini apeluje da ova organizacija treba da vodi celokupnu politiku sporta u opštini, predlaže se korektna saradnja sa ovim sportskim institucijama, posebno se ukazuje na saradnju sa sportskim savezom opštine. Pedagozi fizičke kulture treba da učestvuju u izboru funkcionera u sportu, izradi terena, sportista godine, da učestvuju u celokupnoj organizaciji sporta opštine. Treba stvoriti uslove za

povećanje obima učešća građana u bavljenju sportom i sportsko rekreativnim aktivnostima.

- Posvetiti punu pažnju školskom sportu koji je usliv za dalji razvoj kvalitetnog sporta u opštini i šire. Prihvatiti novu šemu fuzije svih sportskih organizacija u jednu. Unaprediti saradnju pedagoga fizičke kulture sa svim sportskim organizacijama u cilju što uspješnijeg razvoja sporta i fizičkog vaspitanja.

MOBILITY CAPABILITIES OF BOYS IN THE THIRD AND THE FOURTH GRADE OF PRIMARY SCHOOL, SPORTISTS AND BOYS NOT INVOLVED IN SPORTS

The primary goal of the research is to determine the differences in mobility capabilities of boys at early school age, between the ones involved in the training process at sports clubs and the ones who have no other sports activities besides the regular classes of physical education at school. The tested participants were 63 boys at the age of 9 or 10 ± 6 months.

The group of boys who were involved in the training proces, consisted of 36 boys and group of boys not involved in sports clubs consided of 27 boys.

The assessment of their mobylity capabilities was conducted using 12 variables.

The canonical discriminative analysis showed that there are global differences between the two samples in favour of boys involved in sports clubs which is explained by the transformational proceses of training and directed selection.

Keywords: *mobility capabilities, young school age, boys involved in sports, not involved in sports*

Sportski novinari nijesu zaboravili da nagrade Crnogorsku sportsku akademiju za doprinos u nauci